

Виходить у Львові
щодня (крім неділь і
гр. свят. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ

і Адміністрація: ули-
ця Чарнецького ч. 10.

ПИСЬМА приймають-
ся лиш франковані.

РУКОПИСИ

звертають ся лиш за
окреме жадане і за вло-
женем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦІЇ

незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові!
в бюрі дневників
пасажа Гавсмана ч. 9 і
в п. к. Старостах на
провінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинове число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинове число 6 с.

Вісти політичні.

Відзначення міністрів. — *Справа соймової ре-
форми виборчої. — З балканського півострова. —
Бородінські торжества.*

„Wien. Ztg.“ оголосила слідуєчі відручні
письма цісарські: Любий гр. Штірґґу! Виджу
ся спонуканим за вашу успішну діяльність
около довершення закона войскового і закона
о краввій обороні а також карної ординації
войскової висказати вам подяку і надаю вам
на знак мого признання і мого тривалого довіря
велику ленту мого ордера св. Стефана з у-
вільненням від такси. — Франц Йосиф в. р.

В другім письмі до гр. Штірґґа сказано
знов: В признаню успішного сотрудництва при
виготовленю закона войскового і закона о бра-
ввій обороні, як також карної процедури вой-
скової надаю мому міністрови краввої оборони
генералови піхоти Фридрихови фон Георгі до-
стоїнство барона з увільненням від такси і ви-
сказую мому міністрови Гохенбургерови мов
спеціальне признання. — Франц Йосиф в. р.

Як стоїть справа соймової реформи вибор-
чої, нині ще трудно сказати, але о скільки мож-
на судити з відзивів польських газет, то не най-
ліпше. Головною причиною, що справа доси не
вияснила ся, єсть здавсь головню то, що обі

стороні, значить ся польські і рускі репрезен-
танти соймові станули уперто на точці при-
знання числа мандатів Русинам. Українці дома-
гають ся конче 30 процент мандатів а польські
партії в найліпшій случая готові признати
26-4 процент. Отже на сій точці здавсь застря-
гнуть дальші переговори. Вчера по полудні,
як доносить нинішня „Gaz. Poranna“, була пре-
зидія українського соймового клубу зложена
з пп. дра Костя Левицького, дра Петрушевича
і дра Макуха, у п. Намістника, щоби ему по-
дати до відомісти знані ухвали комісії парла-
ментарної, котрі в неділю предложив Наміст-
никови сам голова українського клубу др. К.
Левицький. Конференція обмежила ся до по-
відомлення п. Намістника о тих ухвалях. П. На-
містник заявив, що ухвали ті предложить нині
президіям клубів польських а о їх відповіді
повідомить президію українського клубу о 3
год. по полудні.

Вчера вечером, як доносить згадана газе-
та, радив Народний комітет, як зачувати, над
справою заяви, яку мають нині зложити на за-
сіданю комісії для реформи виборчої рускі ві
члени.

Колиб повірити деяким газетам, то на
Балкані завосить ся таки на правду на грізну
війну. Софійський кореспондент „Нов. Времени“
мав нагоду говорити з президентом болгарско-
го Собранія Даневом. Президент заявив, що
війна Болгарії з Туреччиною неминуєча. Ніщо

не в силі є здержати. Пропозиції гр. Берх-
тольда та заповіджені ним реформи в Туреч-
чині прийшли за пізно. Те саме потверджує
софійський кореспондент Voss. Ztg., котрий до-
носить, що в Софії вважають війну з Туреч-
чиною як неминуєчу. Болгарія жеде лише на
догідну хвилю. Болгарський міністер війни та
король Фердинанд одержують листи з погро-
зами, коли не згодять ся на виповіджене війни
Туреччині. Вістки про грізве положене в Бол-
гарії затрівожили петербурську біржу. Вчера
говорено на біржі, що війна зачне ся за кіль-
ка днів та що проти Туреччини стануть спіль-
но: Болгарія, Сербія і Греція. В дипломатич-
них кругах заперечують сї поголоски.

В виду грозячої війни не від річи буде
придивити ся, як виглядають воєнні сили на
Балкані. Черногорська армія, поділена на чо-
тври дивізії, числїть 45.000 войска. Крім того,
має 5.000 резерви і 148 гармат. З двоміліоно-
вого бюджету видає Черногора на удержане
армії около 100.000. Болгарська армія має 18
дивізій і на випадок війни може поставити
350.000 жовнірів. Греція підчас війни може
поставити 300.000, Сербія 180.000 і 600 гармат,
Румунія 350.000. Туреччина підчас війни має
в Европі 27 дивізій піхоти, 8 бригад кавале-
рії, а на азийскім боці 10 дивізій піхоти і 5
бригад кінниці.

В цілій російській державі обходжено в
неділю свято сотих роковин битви Росії з

23)

В новочаснім Вавилоні

або

Париж, его займавості і жите в нїм

(Написав К. В.)

(Дальше).

О пятій годні вернула пані Рікарде до-
мів і занепокоїла ся не мало, коли ключ до
свого помешканя знайшла ще у сторожях, у
котрої лишила з тим припорученем, щоби его
дала малій дівчині, коли тотя верне зі школи.
За Лізею і слід пропав.

Минали хвилі страшної муки; на дворі
уже добре було стемнило ся а дитина все ще
не вертала. Звіяла ся погана сніговиця. Вітер
так крутив і мів снігом, що світла не було вид-
ко а газова полумінь в засвѣчених ліхтарнях
аж угинала ся і неспокойно блимала.

Бідну матір взяв невисказаний страх, она
накинула на себе легкий вовняний шаль і пу-
стидась добре звістною дорогою до школи. Брук
під її ногами був гладкий і липкий; попри неї
гнали коні, а котрих піднимала ся пара, они
форкали і били підковами об каміне так, що аж
искри сипали ся. Несчастлива жінка, котру страх
мучив, споглядала очима повними розпуки на

товпу прохожих; їй здавало ся, як би серед
сеї товпи мала показати ся її дитина. Она
стрігла неодну малу дівчину, але надармо
розглядала ся на всі боки, ві Лізі не було вид-
ко. Вітер дув пластєчками снігу на ві розпале-
не чоло, довкола неї гуділи кроки переходя-
чої товпи, але она не відчувала нічого, не чула
нічого. Мури повурої вязниці Рокет чорніли
ся якомсь несамовито; з ві страшних вікон не
показувало ся ніяке світло; она то завсїгда
добачувала і своїми гадками переносила ся до
сего будинку розпуки, та й нині добачила она
то і ві взяв якийсь невисказаний страх. Неда-
леко звідси була школа. Задихана зайшла до
неї — не довідала ся нічого, нічогоісенько.

І знов побігла назад на улицу Дюваль.
Вбігла до сусідки, у котрої лишила молодшу
дитину плятилітну Ружю-Марійку. Дитина бу-
ла ще тут і она довідала ся, що за той час
вернув ві чоловік домів а коли довідав ся, що
Ліза ще не вернула, вийшов напроти неї.

Тоді бідна жінка замкнула ся в своїй
скромній комнатці, впала на коліна, зачала ло-
мити руки і сама собі докоряти.

Минали чверти години повні розпуки.
Около осьмої години прийшов ві чоловік. І він
не знайшов нічого, отже пішов обоа до комі-
саріяту і дали знати, що стало ся. Їх потіши-
ли, казали, що то що дня так буває, що якась
дитина заблукає а ві відтак віднайнуть і
віддадуть родичам. Комісар зараз розпорядив,
що було треба.

Хтож годен описати муку сеї ночи, хто
розпуку слідуєчих двацять?! За малою Лізею
і слід пропав, не лишилась ані одєжина ані ні-
чого. Бідного батька гнала розпука що дня на
остров Нотр-Дам, де цілими годинами переси-
джував в Морті; страшна певність була би ему
здавала ся висвободженем з тої не до висказа-
ня муки. Але даремна була вся надія і обава:
не знайшов вже своєї дитини між тими незвіст-
ними, безіменними трупами, тими жертвами роз-
пуки і алочину, ненаситного Молоха, званого
Парижем, котрих нерозпізнаних тут вистав-
ляють.

А там на дворі гнались болотнисті филі
на ріці, котра в тім часі як пропала мала Ліза,
прибула була як рідко коли. І коли він видів,
як ті филі гнались, як они гуділи, розбиваю-
чись об мури греблі та стовпи моста, то він
в своїм дусі не могучім знайти спокою, думає
о тім, як далеко вже вода могла занести бідну
дитину, котрої лубо голову, котрої біле тіл-
чизь звівська рука мабуть в ріку вкинула...

Пошукування поліції позістали також без
успіху; лиш показано родичам якусь подопта-
ну, поваяну зимову капузку, котру знайшли
далеко звідси на безконечно довгій улиці Пі-
ринейській, а в котрій бідна матір пізнавала
ніби тоту, котру Ліза мала на собі того зло-
щасного дня, коли пропала.

Тільки й всего було; мала, любя Ліза
пропала без сліду на віки. Шукайте листочка,

Французами під проводом цесаря Наполеона I під Бородіном, селом можайського округу московської губернії в днях 7. і 8. вересня 1812 р. З нагоди сего свята побіди прикрашено всі міста хоругвами і відбули сяліюмінації. Всюди відбули ся військові паради. В кількох місцевостях відслонено пам'ятники. В Бородіні по процесії відбув ся перегляд війська, почім цар прийняв 5000 в'їтв, які вручили ему хліб і сіль. Цар висловив надію, що селяни, як і їх предки, служити-муть цесареві вірно і совісно.

З Бородіна доносять: Царська пара з дітьми і великими князями удала ся з двірця на поле боротьби під Бородіном, передовсім до монастиря, збудованого вдовою по генералі Тучкові, що погиб в пам'ятнім бою. Звідтам удала ся царська пара перед пам'ятник, виставлений на спомин того бою, при котрім стояли ті часті полків, які брали в тім бою участь. Там зібрали ся усі члени правительства, начальники військових і цивільних властей, численні депутації, а між ними обі францускі. Цар переїхав перед фронтом військ, почім з царицею удав ся до дому інвалідів, де зібрали ся старці, що жили вже в часі бою під Бородіном. Найстарший з тих людей має 125 літ, наймолодший 110. Коли прибула церковна процесія з образом Матері Божої, що находив ся серед війська підчас бою під Бородіном, царська пара рідня получала ся з нею і удала ся під пам'ятник де відправлено Богослуження.

З Москви доносять нині: Вчора о 2 год. по полудні велика процесія, на чолі котрої ступали цар, цариця з дітьми і великі князі, попереджувані достойниками двірськими всіх клас, вирушила з великої палати до усеньського собора. В процесії поступали також міністри достойники, начальники властей військових і цивільних, представителі шляхти, земств і управи міст та численні депутації, котрі взяли участь в торжествах на спомин битви під Бородіном. Коли цар і цариця вийшли з палати і станули на „червоних сходах“, склонили ся перед тисячною товпою, збраною на площі Кремля. Товпа відповіла гримким:

„Гурра!“ По короткім богослуженню в соборі царська родина wraz з дружиною пішла до чудовського монастиря а звідтам вернула повозами до Кремля.

Н О В И Н И.

Львів, 10 вересня 1912.

— Торжественне богослуження за упокій бл. п. Найяс. Цесаревої Єлисавети відбуло ся вчора рано у всіх парохіяльних церквах всіх трох обрядів а в богослуженню тім взяла участь молодіж всіх шкіл народних і середних під проводом своїх учителів.

— Іменованя. Міністерство робіт публичних іменувало професорів політехніки у Львові Тад. Фідлера і Зигм. Сохацького комісарями екзамінаційними для кандидатів на дозорців котлів і машин парових, керманічів локомотивів і дозорців машин на пароплавах. — Краєва Рада шкільна іменувала артиста-малюра Станіслава Галку учителем фахової школи промислу деревного в Коломиї.

— Вісти особисті. Віцепрезидент краєвої Дирекції скарбу др. Стан. Шляхтовський вернув з уральоу і обняв урядоване. — Прокуратор сьярбу др. Кароль Вигель повернув з уральоу і обняв урядоване.

— Львівський руский театр в Самборі від дирекцією Йосифа Стадника. Сяля „Сокола“. Початок о год. 8-15 вечером

В середу дня 11 вересня „Осінна буря“, штука з життя Хорватів в 4 діях Івана Войновича.

В четвер 12 вересня „Роксолана“, опера в 3 діях з прологом д. Січавського. — „Міра Ефрос“, образ з життя жидів зі снівами і танцями в 5 діях Якова Гордіна.

— Розвязанє Ради повітової в Добромилі. Раду повітову в Добромилі розвязало Намістництво в наслідок браку приписаного числа членів, позаяк презес і 17 членів Ради зложили свої мандати а 2 члени померли. Тимчасове залагоджуванє справ повітвих поручив п. Намістник в порозуміню з краєвим Виділом ем. віцепрезидентова Намістництва п. Йос. Лянкевичеві в Перемишлях. Заступником тимчасового управителя заряду іменованій о. Николай Бурмич.

— Дирекція української торговельної школи у Львові, ул. Міцкевича ч. 11 (при площі Юра) оголошує додаткові вписи до I класу двокласової торгов. школи для хлопців і дівчат, щоби отворчати окрему школу для дівчат. Вписи приймає ся в передполудневих годинах найдалше до 15 вересня. — З. Залозецкий, директор.

— Конкурс. Українське Педагогічне Товариство у Львові розписує конкурсе на одноразову підмогу в квоті 120 К з фундації ім. Романа Алексієвича для учителів і учительок шкіл народних рускої народности. Першенство до одержаня мають: а) вовсім убогі сироти по учителях шкіл народних, котрі поводять ся вірцево і роблять в науках відзначаючі поступки; б) вовсім убогі вдови по учителях шкіл народних, котрі свої діти до шкіл посилають; в) убогі учителі шкіл народних, котрі також свої діти до шкіл посилають. Поданя належить вносити до Українського Педагогічного Товариства, ул. Мохнацького ч. 12 найдалше до 20 падолиста 1912 разом з алегатами під а) б) в). „Українське Педагогічне Товариство“ у Львові. За Виділ: О. Тит. ВОЙНАРОВСКИЙ, голова, Константина МАЛИЦКА, секретарка.

— Конкурс розписує управа дяківської школи в Самборі на прийняте 8 учеників. Услівя: укінчене народної школи, добрий голос і укінчених 17 літ. Наука триває 2 роки. Ученики дістають даром: помешканя, опал, ліжко книжки і науку, а харч треба мати свій. Школа дяківська в Самборі є концесіонована п. к. Намістництвом за дозволом гр. кат. Єпис. Консистої в Перемишлях. Зголошеня до 1 жовтня 1912 на руки гр. кат. Уряду парох. в Самборі.

— В Пелчиньскім ставі виловлено оногди в полудне трупа мужчини, в котрім розізнано тіло Григорія Карчила дозорця заведеня чищення міста. При трупі знайдено судові папери, годинник, обручку віничальну і дрібні гроші. Причина самоубийства невістна.

— Величезна катастрофа. Виходяча в Шангаю газета „Daily News“ помістила лист з Военчу, в котрім сказано, що внаслідок хмаролому і тайфуну дня 29 серпня с. р. настала страшна повінь. Місто Чінгсіан і богато помешних повінь вовсім знищила. Після хінських обчислень згинуло 40.000 до 50.000 людей.

— Українець — свідок битви під Бородіном. На соті роковини великої битви під Бородіном підчас походу Наполеона I. до Росії прибув також Яким Вінтонюк, бувший фельдфебель 53 го волинського піхотного полку.

котрий буря занесла у море, та питаєте, що з ним стало ся...

Лиш одно впадало в очи: той молодий мужчина, що то так уперто заливав ся до Блянки, предлагав матері, котру брала ся розпука, свою поміч в шуканю. Аж надто ясний був его намір, як що его предложеня не відкинути, що правда чемно але рішучо. Тоді відповів глумливо той молодий мужчина: То собі, паві, добре запам'ятайте, що нераз знає ся більше як ціла поліція.

Небавком щез він з каменіці і мамо всяких пошукувань, годі було его відшукати. Рікарде не дав собі того вибити з голови, що той чоловічище мав якийсь дідьчий плян, котрий стояв в звязи зі щезненем дитини; але до того бракувало всякої хоч би й найменшої основи, хиба лиш тогні повисші слова, котрі однако мали служити лиш за спосіб, щоби позискати собі довіра так пожаданої жєнщини.

Минули місяці і роки від тої пори, як пропала мала Лізя. Сумно минав час серед невисказаного горя і роблених собі докорів; у тої нещасливої пари щезла була всяка охота до життя а серед того понурого окруженя підрасталала Руая-Марійка, молодша донечка. Руая-Марійка була може ще красша і здібнійша як пропавша Лізя, але она очевидно терпіла під впливом тої чорної задуни аї окруженя, де не було ані веселого усміху ані не чула слова якогось вдоволення. Тихо і поважно виконували батько і матір свою щоденну роботу; тихо і мовчки відводила єї матір що дня до школи, навіть ще тоді, коли їй було вже двацять літ а матір за кождий раз аж задрожала, коли переходила попри вязницю Рокет, котрої понурі мури так страшно зробили на неї того ве-

чера вражінє. Точно о четвертій годині стояла вже матір перед школою і мовчки не віддаючи ся ні словом забирала доньку з собою. Відна дівчина завидувала нераз своїм щасливійшим товаришкам, бо хоч і она сама була лиха і не говоріла, то все таки з природи була весела а єї темно-сині очи нераз таки добре засьвітлюсь.

Коли Руая-Марійка перестала вже ходити до школи, пішла учити ся робити цвїти, бо не можна єї було рішучо до того спонукати, щоби она робила пуделка так як єї матір. Пані Рікарде і тут крок в крок ходила за нею, але не можна прещі не допустити до того, щоби тота цвїтнярка у котрої она учила ся, часами кудись єї не післала; то єї не мало непокоїло і она заодно напаминяла молоду дівчану, щоби була остожежна. Руая-Марійка очевидно не розуміла того, бо роздумуючи, споглядала на матір і нераз питала матір, щож би їй такого могло стати ся.

Так дійшла Руая-Марійка вже до 15 літ і з неї зробила ся така красна паночка, що всі на неї дивили ся. Матір хотіла єї тепер ще більше цальнувати як перед тим і всюди з нею ходити. Але то годі було так зробити, як матір хотіла: треба би було тратити багато часу ходити за нею, бо Руая-Марійка занята була у великім заведеню при бульварі де Каїсієн а там, як то звичайно у цвїтарок буває, робота вечером дуже неправильно кінчила ся. До того ще й заробок родичів щораз більше погіршував ся і Руая-Марійка мусіла нераз вигодити родичам свою платню на удержанє дому; то вже так водить ся в Парижі, не янакше.

Аж ось стало ся одного разу так, що

брат Рікардета приїхав із села в гостину, забавний селянин, що любив жартувати і розповідати небалиці. Він побачив то меланхолійне окруженє своєї братаниці і дуже значучо покивав на то головою.

— Брате мій — відозвав ся він одного дня, коли молоді дівчини не було дома — чи ти мавш ще розум? Прещі по бідненькій Лізі ви вже досить насумували ся а хоч би ви й так виглядали, як тогні плачущі верби на кладовици Пер ля Шез, то дитина вам не верне ся; она може вже добре спочиває в руках того, що над нами. Але ви маєте обовязки супротив другої доньки! Чи гадаєте, що молода дівчина повна життя видержить між такими плаксивими як ви? Ціла каменіця о тім говорить, почавши від дверника аж до тої швачки над вами на піддашу, котра також стратила дитину, але розумнійша від вас. Мусите дівчині зробити життя веселе та перестати вже раз сумувати а ні, то она сама такої наробить собі забави, що вам аж всего відкоче ся; лекше вам допильнувати цілий корець блох, то вам кажу, бо й я не дурно прожив тих п'ятьдесять літ.

Родичам то, видко, промовило до розуму і опісля говорило ся багато об тім, що далось би зробити, щоби молодій дівчині життя стало веселійше.

(Дальше буде).

О Г О Л О Ш Е Н Я.



Хто бажає
ГОДИННИКА
? даром?

Щоби наші знамениті кишеньві годинники зробити скрізь знаними, розділяемо після певного способу 5000 годинників даром. Пришліть Вашу докладну адресу тільки на переписнім листку до Uhren Fabrik Jak. König, Wien III/2 Postamt 45, Fach 125.

Виноград

кураційний і столовий, найделікатнійші ягоди, дуже великі, солодкі, свіжо рвані 5 кл. 3 К 50 с.
Яблока столові і груші „Каівербери“ 5 кл. 3 К.
Мід цільний натуральний 5 кл. 7 К 50 с, доставляє
И. Перльмутер, Versecz N. 15.

Містове Бюро Зелізниць Державних
у Львові, пасаж Гавсмана 9
продає білети на всі залізничні
ці в краю і за границею.

Товариство для винайму
піль і господарств

в Оломуцу

Стоваришене зареєстр. з обм. порукою

приймає вкладки на 5 процент і висше, як також зголошеня о винаймленя господарств.

Уділи членів по 100 К.
Дивіденда 6 — 8 проц.

Урядує щоденно в Оломуцу: Долішний Ринок ч. 17.

Ст. Соколовского

Головне бюро дневників

і оголошень

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

приймає пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошеня виключно лиш ся агенция.